

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR
KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14
STRAIPSNIŲ IR 1, 2, 3, 4, 5 PRIEDŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projektą, kuriame siūloma minimaliąją mėnesinę algą (toliau – MMA) nuo 2022 m. sausio 1 d. didinti iki 730 eurų, taip pat atsižvelgiant į 2021 metų Nacionalinės kolektyvinės sutarties projektą, kuriame numatyta Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį (toliau – BD) 2022 metams didinti iki 181 euro.

Įstatymo projekto tikslas – padidinti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau – Įstatymas) 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytus minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, siekiant sudaryti sąlygas mokėti teisingą darbo užmokestį, neleidžiantį atsirasti nepagrįstai minimalių ir maksimalių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų sanklotai („persidengimui“), ir siekiant, kad nustačius 730 eurų MMA ir 181 eurų BD, minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. MMA, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 2 dalies nuostata, – mažiausias leidžiamas atlygis už nekvalifikuotą darbą. Be to, Įstatymo projekte siūloma didinti B lygio administracijos padalinių vedėjų maksimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus 0,1 koeficientiniu dydžiu ir C lygio darbuotojų maksimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus 0,3 koeficientiniu dydžiu, kad taikant Įstatymo 7 straipsnio 7 dalies nuostatas dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų minimalių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo, jie neviršytų šiuo metu Įstatyme numatytų maksimalių koeficientų.

Įstatymo projekte siūloma keisti Įstatymo 5 priedą, reglamentuojantį mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, siekiant įgyvendinti šias nuostatas:

1) pasiekti, kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis 2024 m. sudarytų 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio (Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas) 1.3.3 papunktyje nurodytas veiksmas, Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties (toliau – Kolektyvinė sutartis) 8.9 papunktis);

2) kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį didinti ne mažesniais tempais nei mokytojų darbo užmokestį (Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.3.3 papunktyje nurodytas veiksmas, Kolektyvinės sutarties 8.5 papunktis);

3) gerinti mokyklų vadovų darbo apmokėjimo sąlygas, siekiant, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas 2024 m. būtų 40 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą. Mokyklų vadovų pavaduotojų ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus didinti tais pačiais tempais, kaip vidutiniškai didinami mokyklų vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai (Lietuvos Respublikos

Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.3.10 papunktyje nurodytas veiksmas, Kolektyvinės sutarties 8.11 papunktis);

4) peržiūrėti pedagoginių darbuotojų darbo laiko normas (jei jos nesiekia 36 valandų, didinti proporcingai pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimui);

5) didinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nekontaktinių valandų skaičių pareigybėje nuo 3 iki 6 val., 2022–2024 metais kasmet pridedant po 1 nekontaktinę valandą (Kolektyvinės sutarties 8.4 papunktis).

Be pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo Įstatymo projekte taip pat siūloma: patikslinti, kad pareiginės algos pastoviosios ir kintamosios dalies koeficientus, metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius darbuotojui nustato bei motyvuotą sprendimą pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymams dėl Įstatymo 14 straipsnio 9 ir 10 dalyse numatytų nuostatų įgyvendinimo gali į pareigas priimančio asmuo (vietoj biudžetinės įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens arba savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos); atsižvelgiant į tai, kad su darbuotojais galima tiesiogiai konsultuotis ir juos informuoti (tam nereikia darbo tarybos ar profesinės sąjungos), Įstatymo projekte siūloma numatyti nuostatą, kad nesant darbuotojų atstovų, darbuotojai apie nustatomą ar keičiamą darbo apmokėjimo sistemą turi būti informuojami tiesiogiai arba visuotiniame darbdavio darbuotojų susirinkime; atsisakyti nuostatos, kad bazinis dydis tvirtinamas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos, nes praktikoje ši nuostata neįgyvendinama (neveikia); numatyti galimybę administracijos padalinių vadovų pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus didinti iki 20 procentų, jeigu administracijos padalinio vadovo vadovaujamo administracijos padalinio pareigybių skaičius yra šimtas ir daugiau; taip pat numatyti, kad pareiginės algos kintamoji dalis išliktų perkėlus biudžetinės įstaigos darbuotoją į kitą biudžetinę įstaigą darbdavio reorganizavimo atveju bei pakeisti Įstatymo 14 straipsnį, reglamentuojantį kasmetinį veiklos vertinimą: nustatyti vėlesnę biudžetinių įstaigų vadovų ir darbuotojų veiklos vertinimo datą – einamųjų metų kovo 1 d. vietoj buvusios sausio 31 d., siekiant, kad vadovų ir darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo metu būtų galima įvertinti vadovo ir darbuotojo indėlį vykdant kitas pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, atsižvelgiant į biudžetinės įstaigos metines veiklos ataskaitas ir metinius ir (ar) strateginius veiklos planus; konkretizuoti datą iki kada priimtam biudžetinės įstaigos darbuotojui nustatomos metinės veiklos užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai; numatyti galimybę biudžetinės įstaigos darbuotojui kaip ir biudžetinės įstaigos vadovui prireikus nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius einamaisiais metais pakeisti arba papildyti; siekiant, kad darbuotojams kintamoji dalis būtų mokama nepertraukiamai, išbraukti Įstatyme numatytą 2 mėnesių terminą tiesioginio vadovo siūlymui įgyvendinti bei patikslinti, kad į pareigas priimančio asmens sprendimas pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymams dėl Įstatymo 14 straipsnio 9 ir 10 dalyse numatytų nuostatų įgyvendinimo galioja iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo metu priimto sprendimo pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymui įsigaliojimo dienos (vietoj nevisiškai aiškos nuostatos „...iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų (vadovo) kasmetinio veiklos vertinimo“).

Įstatymo projektu, atsižvelgiant į fizinių ir juridinių asmenų paklausimus, siūloma atlikti ir kitus Įstatymo pakeitimus.

Įstatymo projektas yra Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto lydimasis teisės aktas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

3. Kaip šiuo metu reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Iš valstybės biudžeto, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų finansuojamų įstaigų (toliau – biudžetinės įstaigos) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), darbo apmokėjimo sąlygas reglamentuoja Įstatymas, kuriame biudžetinių įstaigų vadovų, jų pavaduotojų, administracijos padalinių vadovų, jų pavaduotojų, specialistų ir kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai, apskaičiuojami BD, yra didesni už šiuo metu galiojančią MMA (642 eurus). BD (177 eurai) patvirtintas Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymu. Minėtų darbuotojų, nurodytų Įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai šiuo metu nustatyti, nurodant minimalią ir maksimalią ribas.

Vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, tik D lygio pareigybėms, kurioms netaikomi išsilavinimo ar profesinės kvalifikacijos reikalavimai, pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma MMA dydžio.

Pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos detalai reglamentuotos Įstatymo 5 priede. Mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma, atsižvelgiant į pedagoginio darbo stažą, kvalifikacinę kategoriją ir veiklos sudėtingumą. Mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma, atsižvelgiant į mokykloje ugdomų mokinių skaičių, pedagoginio darbo stažą ir veiklos sudėtingumą. Įstatymo 5 priede nurodytiems pedagoginiams darbuotojams, išskyrus švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančius darbuotojus, nustatomas konkretus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas. Švietimo pagalbos įstaigų vadovaujantiems darbuotojams nustatomas koeficientų intervalas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatyta pasiekti, kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis 2024 m. sudarytų 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio. Šiuo metu vidutinis mokytojų darbo užmokestis viršija šalies vidutinį darbo užmokestį apie 10 procentų (Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. II ketvirtį mokytojų darbo užmokestis buvo: bruto – 1737,8 euro, neto – 1091,9 euro). Siekiant nustatyto rodiklio, mokytojų darbo užmokestį kasmet būtina didinti ne mažiau kaip 10 procentų. Tais pačiais tempais būtina didinti ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatyta pasiekti, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas 2024 m. būtų 40 procentų didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą. Šiuo metu minėtas atotrūkis sudaro kiek daugiau nei 10 procentų. Siekiant minėto rodiklio, reikėtų nuosekliai didinti mokyklų vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kad 2022 m. mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas būtų 20 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą. Atitinkamai reikia didinti ir kitų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos koeficientus. Taip pat reikėtų didinti švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų minimalias koeficientų intervalų ribas, kad palaipsniui būtų atsisakyta koeficientų intervalų (analogiškai kaip ir kitiems pedagoginiams darbuotojams).

Įstatymo 5 priedo 16, 17, 22, 27, 35, 36, 37 punktuose nurodytais atvejais pedagoginiams darbuotojams yra nustatytos mažesnės nei 36 valandų per savaitę darbo laiko normos, tačiau tokios darbo laiko disproporcijos nėra pakankamai pagrįstos, todėl minėtais atvejais darbo laiką reikėtų palaipsniui ilginti (proporcingai pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimui), kol jis pasieks 36 valandas.

Šiuo metu mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, netiesioginio darbo valandų skaičius sudaro tik 3 valandos iš 36 valandų. To nepakanka, siekiant kokybiškai pasirengti ugdymo veikloms, todėl netiesioginio darbo valandų skaičių būtina didinti, atitinkamai mažinant tiesioginio darbo valandų skaičių.

Šiuo metu Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad prieš nustatant ar keičiant biudžetinių įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija informuoja apie tai jos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų vadovus.

Nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje sulytą bazinį dydį tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Jeigu nacionalinė kolektyvinė sutartis nesudaryta arba pakeista iki einamųjų metų birželio 1 dienos, ateinančių finansinių metų bazinį dydį Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikimu, įvertinęs ir atsižvelgęs į Įstatymo 6 straipsnyje numatytas aplinkybes, tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos.

Įstatymo 9 straipsnio 5 dalis numato, kad pareiginės algos kintamosios dalies procentinis dydis, nustatytas už praėjusių metų (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – už einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklos vertinimą, išlieka iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojo kasmetinio (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – iki einamųjų metų atitinkamo mėnesio, atsižvelgiant į nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų repertuarų programas) veiklos vertinimo.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų kasmetinis (einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklos vertinimas pagal šiuo metu galiojančią Įstatymo 14 straipsnio redakciją vykdomas iki einamųjų metų sausio 31 d. Minėtame straipsnyje numatyta, kad jeigu, priėmus į pareigas biudžetinės įstaigos vadovą ar kitą darbuotoją, iki einamųjų metų pabaigos lieka mažiau kaip 6 mėnesiai, jiems metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai einamiesiems kalendoriniams metams gali būti nenustatomi. Nenumatyta galimybė biudžetinės įstaigos darbuotojo metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius einamaisiais metais pakeisti arba papildyti. Tokia galimybė numatyta tik biudžetinės įstaigos vadovui. Įtvirtintas 2 mėnesių terminas, per kurį gali būti įgyvendintas tiesioginio vadovo siūlymas.

Įstatyme vartojant nevienodas formuluotes („struktūriniai padaliniai“, „administracijos ir struktūriniai padaliniai“) yra įvardijamas tas pats objektas – biudžetinės įstaigos administracijos padaliniai.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte siūlomi šie pakeitimai:

- patikslinti, kad pareiginės algos pastoviosios ir kintamosios dalies koeficientus, metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius darbuotojui nustato bei motyvuotą sprendimą pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymams dėl Įstatymo 14 straipsnio 9 ir 10 dalyse numatytų nuostatų įgyvendinimo gali į pareigas priimančias asmuo (vietoj biudžetinės įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens arba savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos);

- atsisakyti nuostatos, kad bazinis dydis tvirtinamas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos, nes praktikoje ši nuostata neįgyvendinama (neveikia);

- numatyti galimybę administracijos padalinių vadovų pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus didinti iki 20 procentų, jeigu administracijos padalinio vadovo vadovaujamo administracijos padalinio pareigybių skaičius yra šimtas ir daugiau;

- numatyti, kad pareiginės algos kintamoji dalis išliktų perkėlus biudžetinės įstaigos darbuotoją į kitą biudžetinę įstaigą darbdavio reorganizavimo atveju, siekiant, kad tais atvejais, kai biudžetinės įstaigos jungiamos su kitomis biudžetinėmis įstaigomis, nenukentėtų biudžetinės įstaigos darbuotojų darbo užmokestis, gautas prieš perkėlimą į naują biudžetinę įstaigą;

- pakeisti Įstatymo 14 straipsnį, reglamentuojantį kasmetinį veiklos vertinimą: numatyti, kad biudžetinių įstaigų vadovų ir darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo data yra einamųjų metų kovo 1 d. (vietoj šiuo metu numatytos sausio 31 d.), siekiant, kad vadovų ir darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo metu būtų galima įvertinti vadovo ir darbuotojo indėlį vykdant kitas pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas atsižvelgiant į biudžetinės įstaigos metines veiklos ataskaitas ir metinius ir (ar) strateginius veiklos planus; konkretizuoti datą, iki kada priimtam į pareigas darbuotojui nustatomos metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai; numatyti galimybę biudžetinės įstaigos darbuotojams (kaip ir biudžetinių įstaigų vadovams) prireikus jiems nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius pakeisti arba papildyti; siekiant, kad darbuotojams kintamoji dalis būtų mokama nepertraukiamai, išbraukti Įstatyme numatytą 2 mėnesių terminą tiesioginio vadovo siūlymui įgyvendinti bei patikslinti, kad į pareigas priimančio asmens sprendimas pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymams dėl Įstatymo 14 straipsnio 9 ir 10 dalyse numatytų nuostatų įgyvendinimo galioja iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo metu priimto sprendimo pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymui įsigaliojimo dienos (vietoj nevisiškai aiškios nuostatos „...iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų (vadovo) kasmetinio veiklos vertinimo“);

- patikslinti formuluotę „einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veikla“, atsisakant žodžių „einamųjų metų“, nes nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų repertuarai yra tvirtinami nuo einamųjų metų rudens iki kitų metų pavasario/vasaros;

- atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo 8 straipsnio 2 dalies nuostatas, kad įstaigos administracijai nėra priskiriama įstaigos vadovybė, patikslinti Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatas; taip pat Įstatyme atsisakyti „struktūriniai padaliniai“ formuluotės.

Be to, didinami Įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatyti minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai, kad nuo 2022 m. sausio 1 d., nustačius MMA ir BD, kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies dydžiai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Tik tiems darbuotojams, kurių pareigybė yra D lygio, pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma MMA dydžio. Taip pat didinami B lygio administracijos padalinių vedėjų maksimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai 0,1 koeficientiniu dydžiu ir C lygio darbuotojų maksimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai 0,3 koeficientiniu dydžiu, kad taikant Įstatymo 7 straipsnio 7 dalies nuostatas dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų minimalių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo, jie neviršytų šiuo metu Įstatyme numatytų maksimalių koeficientų.

Keičiant Įstatymo projekto 5 priedą, taip pat siūloma:

1) mokytojų, švietimo pagalbos specialistų (įstatymo 5 priedo I, II, III, VI, V ir VII skyriai) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti 7,6 procento, kad jų pareiginė alga nuo 2022 m. sausio 1 d. išaugtų 10 procentų (kartu su bazinio dydžio padidiniu);

2) auklėtojų, koncertmeisterių ir akompaniatorių (įstatymo 5 priedo VI skyrius) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti vidutiniškai 9 procentais, kad jie nebūtų mažesni už Įstatymo 3 priede padidintus koeficientus;

3) mokyklų vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti 17,1 procento, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas 2022 m. būtų 20 procentų didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą (dabar atotrūkis – 10 procentų). Tuo pačiu dydžiu siūloma didinti ir mokyklų vadovų pavaduotojų bei ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, taip pat švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies minimalias koeficientų ribas;

4) 2 valandomis padidinti (proporcingai pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimui) pedagoginių darbuotojų darbo laiko normas (netiesioginio darbo valandų skaičių), jei jos nesiekia 36 valandų per savaitę, siekiant mažinti disproporcijas tarp skirtingų pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų. Taip siekiama palaipsniui artėti prie vienodos 36 valandų darbo laiko normos;

5) nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. 1 valanda padidinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, netiesioginio darbo valandų skaičių, atitinkamai sumažinant tiesioginio darbo valandų skaičių (nekeičiant bendros 36 valandų darbo laiko normos), kad ankstyvojo ugdymo mokytojai turėtų daugiau laiko pasirengti veikloms. 2024 m. planuojama minėtų mokytojų netiesioginiam darbui skirti iš viso 6 valandas iš 36 valandų per savaitę, kasmet numatant po 1 papildomą netiesioginio darbo valandą ir atitinkamai mažinant tiesioginio darbo valandas.

Pritarus Įstatymo projektui, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų pedagoginių darbuotojų pareiginė alga (kartu su bazinio dydžio padidiniu) padidės vidutiniškai 10 procentų (nuo 124 iki 173 eurų), taip pat bus skiriama lėšų apmokėti papildomai dėl padidėjusio darbo krūvio, derinant kontaktinį ir nuotolinį ugdymą; švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai padidės 17,1 procento (nuo 374 iki 444 eurų); bus sumažintos disproporcijos tarp pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų; ankstyvojo ugdymo mokytojai turės daugiau laiko pasirengti veikloms.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos surinktais duomenimis, šiuo metu biudžetinėse įstaigose yra apie 20 tūkstančių nekvalifikuotų darbuotojų, kuriems nustatyta MMA. Nustačius 730 eurų MMA, jų pareiginės algos padidės 13,7 procentais (arba 88 eurai). A, B ir C lygio pareigybių minimalius koeficientus siūloma padidinti nuo 10 iki 12 proc. (0,5 koeficientiniais dydžiais), administracijos padalinių vadovų ir jų pavaduotojų pareigybių minimalius koeficientus siūloma padidinti taip pat 0,5 koeficientiniu dydžiu, o įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų pareigybių – 1 koeficientiniu dydžiu. Biudžetinėse įstaigose darbuotojų, išskyrus pedagoginius darbuotojus, kurie gauna minimalius koeficientus dirba apie 25 tūkstančius. 2022 metais šių darbuotojų pareiginės algos pastovioji dalis, įvertinus ir tai, kad BD didėja iki 181 euro, padidėtų A, B ir C lygio darbuotojams nuo 107 iki 112 eurų, administracijos padalinių vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 109 iki 116 eurų, įstaigų vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 205 iki 210 eurų.

Padidinus MMA bei minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, padidės mažiausiai uždirbančių nekvalifikuotų ir kvalifikuotų darbuotojų, specialistų, administracijos padalinių vadovų bei jų pavaduotojų, įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų darbo užmokestis, o kartu padidės ir jų perkamoji galia.

Taip pat bus labiau įvertinta kvalifikuotų darbuotojų, specialistų ir administracijos padalinių vadovų bei jų pavaduotojų, įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų kvalifikacija, darbo sudėtingumas, todėl valstybė, kaip darbdavė, galės konkuruoti darbo rinkoje, pasirinkdama geresnius darbuotojus; bus sukurtos prielaidos mažėti specialistų emigracijai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto Įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Nedidelis darbo užmokesčio padidinimas turės nedidelį poveikį biudžetinių įstaigų darbuotojams, tačiau tam reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų.

6. Kokią įtaką Įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai.

7. Kaip Įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas taikomas biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui nustatyti, todėl jo įgyvendinimas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams
 Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, Įstatymo projekte naujai apibrėžiamos sąvokos nevartojamos.

11. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms bei Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos dokumentų nuostatoms neprieštarauja.

12. Jeigu Įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos kultūros ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras iki 2021 m. gruodžio 31 d. turės priimti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus: Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 254 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. A1-158 „Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. rugsėjo 19 d. įsakymo Nr. IV-948 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-397 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų sveikatos priežiūros specialistų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. kovo 27 d. įsakymo Nr. V-279 „Dėl Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų veiklos vertinimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimus.

13. Kiek valstybės ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytiems pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiams padidinti 2022 metais reikėtų apie 26,1 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Mažiausiai 25 tūkstančiams biudžetinių įstaigų darbuotojų (neįskaitant pedagoginių darbuotojų) 2022 metais padidės darbo užmokestis.

Įstatymo 5 priedo pakeitimams įgyvendinti Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte numatyta 129,6 mln. eurų.

14. Rengiant Įstatymo projektą gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą, specialistų išvadų ir vertinimų negauta.

15. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinės paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai yra „darbo apmokėjimas“, „biudžetinės įstaigos“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
